

Liidu erikord

Teenuste deklareerimine

Liidu erikorra alusel deklareeritakse mittemaksukohustuslastele osutatavad (B2C) teenused, mille **käibe tekkimise koht on liikmesriigis, kus teenuse osutajal ei ole asukohta ega püsivat tegevuskohta**.

Liidu erikorra kasutaja ei deklareeri OSS deklaratsioonil ei oma asukohta liikmesriigis ega püsiva tegevuskoha liikmesriigis lõpptarbijale osutatud teenuseid, vaid deklareerib need vastavas liikmesriigis esitataval siseriiklikul käibedeklaratsioonil. Püsiva tegevuskoha liikmesriik ei saa olla teenuste osutamisel tarbimisliikmesriigiks.

Küll aga, kui erikorraga hõlmatud teenuseid osutav maksukohustuslane omab püsivaid tegevuskohti ka teistes liikmesriikides ning on nendest liikmesriikidest osutanud teenuseid, mille käibe tekkimise koht on **mujal liikmesriigis kui püsiva tegevuskoha liikmesriik**, siis need teenused deklareeritakse OSS deklaratsioonil. Kui teenuseid osutatakse liikmesriigis, kus maksukohustuslasel **ei ole püsivat tegevuskohta, kuid ta on seal käibemaksukohustuslasena registreeritud**, tuleb need teenused samuti deklareerida OSS käibedeklaratsioonil.

NÄIDE 1

Eestis erikorda kasutaval ettevõtjal on püsiv tegevuskoht Soomes – see tähendab, et Soomes asuvatele mittemaksukohustuslastele osutatavad teenused deklareeritakse ja käibemaks tasutakse Soomes esitataval tavalisel käibedeklaratsioonil. Kui Soomes asuv püsiv tegevuskoht osutab erikorraga hõlmatud teenuseid Rootsis asuvale mittemaksukohustuslasele, siis need teenused deklareeritakse Eestis OSS deklaratsioonil.

NÄIDE 2

Eestis asuval ettevõtjal on püsivad tegevuskohad Soomes ja Lätis ning lisaks on ta Rootsis käibemaksukohustuslasena registreeritud. Ettevõtte osutab erikorraga hõlmatud teenuseid eraisikutele Soomes, Saksamaal ja Rootsis. Samuti osutab ta Lätis asuvast püsivast tegevuskohast erikorraga hõlmatud teenuseid eraisikutele Soomes ja Saksamaal.

Eesti ettevõtja deklareerib OSS erikorra kaudu oma teenuste osutamise Eestist ja Lätist Saksamaal ja Rootsis asuvatele klientidele, kuid Soomes asuvatele klientidele osutatavad teenused deklareeritakse Soome siseriiklikul käibedeklaratsioonil.

Ainuüksi käibemaksukohustuslasena registreerimine ilma püsiva tegevuskohata ei anna võimalust teenuseid siseriiklikul käibedeklaratsioonil kajastada.

Kaupade müügi deklareerimine (ühendusesisene kaugmüük)

Liidu korra alusel deklareeritakse **ühendusesisene kaugmüük**, st kauba (välja arvatud uue transpordivahendi või paigaldatava või kokkupandava kauba, **kuid kaasa arvatud aktsiisikauba**)

võõrandamine ja toimetamine võõrandaja poolt või eest teise liikmesriiki mittemaksukohustuslasele.

Liidu korra alusel saab **ühendusesisest kaugmüüki** deklareerida iga maksukohustuslane olenemata sellest, kas ta on liikmesriigi või ühendusevälise riigi isik. Registreerimisliikmesriigi ja püsiva tegevuskoha liikmesriigi isikutele müüdavad kaubad deklareeritakse vastava liikmesriigi riigisisesel käibedeklaratsioonil.

NÄIDE 3

Eesti ettevõttel on püsiv tegevuskoht Leedus. Ta on Eestis registreeritud liidu erikorra kasutajaks. Ettevõtte tarnib Eestis asuvaid kaupu Läti ja Eesti mittemaksukohustuslastele. Samuti tarnib ta Leedus asuvaid kaupu Eesti ja Leedu mittemaksukohustuslastele.

OSS deklaratsioonis kajastatakse:

- ✓ kaubatarned Eestist Läti,
- ✓ kaubatarned Leedust Eestisse.

Eesti ja Leedu riigisisised kaubatarned tuleb deklareerida Eesti ja Leedu vastavas siseriiklikus käibedeklaratsioonis, kuna nende puhul ei ole tegemist kaupade ühendusesisese kaugmüügiga.

Eeldatav tarnija

Eeldatavaks tarnijaks loetakse maksukohustuslane, kes ei ole kaupade tegelik müüja, aga kes teeb võimalikuks tehingu, mis viiakse lõpule algse ehk tegeliku müüja ja kliendi vahel elektroonilise liidese (nt kauplemiskoha, platvormi, portaali) abil. Eeldatav tarnija vastutab käibemaksu deklareerimise ja tasumise eest.

Liidu korra kasutamisel muutub eeldatavaks tarnijaks maksukohustuslane, kelle asukoht on Euroopa Liidus või ka väljaspool liitu, kui kaubamüügitehingu puhul kehtivad kõik järgmised tingimused:

1. kaubatarne tehakse võimalikuks elektroonilise liidese abil,
2. kaubatarne tehakse Euroopa Liidus (st ühendusesisene kaupade kaugmüük ja riigisisised kaubatarned),
3. tarne tehakse mittemaksukohustuslasele,
4. algse müüja asukoht on väljaspool Euroopa Liitu.

Seega eeldatavaks tarnijaks muutub platvorm, e-pood jms siis, kui ta võimaldab ühendusevälise riigi isikul oma elektroonilise liidese kaudu müüa Euroopa Liidus asuvat kaupa lõpptarbijale.

Erandina üldistest põhimõtetest deklareerib maksukohustuslane OSS deklaratsioonis ka need siseriiklikud kaubatarned, mille puhul ta on eeldatav tarnija.

NÄIDE 4

Hiinas asuv ettevõtja müüb Belgia mittemaksukohustuslasele elektroonilise liidese kaudu tahvelarvuti (kaup). Elektrooniline liides teeb tarne võimalikuks ja muutub kõnealuse kaubatarne puhul eeldatavaks tarnijaks. Tahvelarvuti asub Belgias ja lähetatakse Belgias asuvale kliendile (riigisisene tarne, vedu algab ja lõpeb Belgias). Tavaliselt tuleb selline riigisisene tarne deklareerida siseriiklikus käibedeklaratsioonis – kuid eeldatav tarnija, kes kasutab liidu korda, peab sellise tarne deklareerima OSS deklaratsioonis eeldusel, et platvorm on Euroopa Liidus OSS erikorra kasutajaks registreeritud.

Eeldatav tarnija saab deklareerida **kõik liikmesriigi sisesed kaubamüügid** (st kauba vedu algab ja lõpeb samas liikmesriigis) **olenemata sellest, kas tema asukoht on just nimelt selles liikmesriigis**. See tähendab, et kui eeldatav tarnija on registreeritud Eestis, siis saab ta OSS deklaratsioonil kajastada mitte ainult müügid Eestist Eestisse, vaid ka müügid Saksamaalt Saksamaale, Poolast Poolasse jne. Kui eeldatav tarnija ei ole registreeritud käibemaksukohustuslasena selles liikmesriigis, kust kaup lähetatakse või veetakse, märgib ta käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri asemel deklaratsioonile selle liikmesriigi riigikoodi. Eelnevalt tuleb see liikmesriik, kust kauba vedu algas, ka avaldusele märkida.

Eeldatav tarnija võib erikorda kasutada ka oma kaupade ja teenuste deklareerimiseks. Kui ta on registreeritud erikorra kasutajaks, deklareerib ta vastava erikorra käibedeklaratsioonis nii oma tehingud kui ka tehingud, mille puhul ta on eeldatav tarnija. Ta ei registreeri end sama erikorra kasutajaks kaks korda.

Eeldatav tarnija ei deklareeri Euroopa Liidus asukohta omavate maksukohustuslaste tehinguid, st ta ei muutu eeldatavaks tarnijaks, kui algne müüja on Euroopa Liidu isik. Euroopa Liidu liikmesriikide maksukohustuslased deklareerivad erikorraga hõlmatud tehingud ise, kas valides liidu erikorra kasutamise või registreerides end tarbimisliikmesriigis käibemaksukohustuslaseks.

Viimati uuendatud 24.09.2021